

Kvalitetsvurdering af

Nordjyllands Kunstmuseum

2006

KULTURARVSSTYRELSEN

Indhold

Baggrund for kvalitetsvurderingen	2
Lovgrundlag og ejerforhold	3
Museets arbejdsgrundlag og formål	3
Samlinger, arkiver og bibliotek	4
Indsamling, erhvervelser, undersøgelser og forskning	7
Konservering og bevaring	9
Formidling	9
Bygninger og udendørsarealer	13
Inventar og materiel	13
Museets organisation og administration	13
Ledelse og personale	15
Økonomi	16
Konklusion og anbefalinger	17

Bilag

- Kulturarvsstyrelsens notat om museets internetformidling
- Det Kunsthistoriske Faglige Råds bedømmelse af museets forsknings- og formidlingspublikationer

Baggrund for kvalitetsvurderingen

Som et led i Kulturarvsstyrelsens resultatkontrakt 2004-2007 med Kulturministeriet skal styrelsen årligt kvalitetsvurdere et antal statsanerkendte museer. Styrelsen udvælger disse museer ud fra kriterier, der sikrer en bred repræsentation.

I 2006 sætter Kulturarvsstyrelsens med kvalitetsvurderingerne fokus på museer, der er omfattet af museumslovens § 16. Derfor er Nordjyllands Kunstmuseum i denne omgang udvalgt til kvalitetsvurdering.

Kulturarvsstyrelsens kvalitetsvurdering 2006 af Nordjyllands Kunstmuseum er baseret på:

- Museets besvarelse af styrelsens kvalitetsvurderingsskema med bilag, som blev modtaget pr. mail i styrelsen den 31. maj 2006. Bilag til spørgeskemaet blev modtaget pr. post sammen med en papirversion af spørgeskemaet d. 1. juni 2006.
- Museets 16 publikationer, som blev indsendt til bedømmelse i Kulturarvsstyrelsen den 11. maj 2006.
- En drøftelse af museets forhold på grundlag af det udfyldte skema. Drøftelsen fandt sted på et møde på Nordjyllands Kunstmuseum tirsdag den 13. juni 2006. Følgende deltog i mødet:
 - Fra Nordjyllands Kunstmuseum: museumsdirektør Nina Hobolth, museumsinspektør Birgit Hessellund og kontorfuldmægtig Karen Margrethe Madsen.
 - Fra museets bestyrelse: formand Lars Bang Jensen.
 - Fra Kulturarvsstyrelsens museumskontor: souschef Michael Lauenborg og museums konsulenterne Hanne Jönsson og Louise Straarup-Hansen.

Under mødet blev museets udstillingslokaler, magasiner samt kontorer beset.

- Evaluering af museets forsknings- og formidlingspublikationer ved Kulturarvsstyrelsens kunsthistoriske faglige råd af 10. november 2006. Evalueringen vedlægges rapporten som bilag.
- Brev afsendt til hovedtilskudsyder Aalborg Kommune den 30. marts 2006. I brevet er kommunen blevet opfordret til at komme med særlige bemærkninger eller synspunkter, der bør indgå i vurderingen. Kommunen er desuden blevet bedt om at redegøre for hvilke forventninger, man har til museets opgavevaretagelse og funktion i lokalsamfundet. Kulturarvsstyrelsen har d. 5. december 2006 været i telefonisk kontakt med Claus Svenstrup, Kultur- og fritidsforvaltningen, Aalborg Kommune og har i den forbindelse fået en mundtlig besvarelse på den skriftlige henvendelse.

Lovgrundlag og ejerforhold

Nordjyllands Kunstmuseum er et statsanerkendt kunstmuseum efter museumslovens § 15 og § 16 med følgende ansvarsområde:

Dansk og udenlandsk kunst, fortrinsvis fra tiden efter år 1900 til i dag.

Ejerforhold: Nordjyllands Kunstmuseum er en selvejende institution.

Hovedtilskudsyder: Museets hovedtilskudsyder er Aalborg Kommune.

Museumsleder: mag.art. Nina Hobolth

Bestyrelsesformand: Lars Bang Jensen

Museets adresse:

Kong Christians Allé 50

9000 Aalborg

Museets arbejdsgrundlag og formål

Museets ansvarsområde

Museet har et bredt formuleret ansvarsområde, der omfatter dansk og udenlandsk kunst fra 1900 og frem til i dag.

Oprettelse

Museet blev oprettet som Aalborg Kunstmuseum i 1877. En museumsbygning på Aalborgs hovedstrøg, Algade, blev indviet i 1879. Her blev kulturhistoriske genstande såvel som billedkunst udstillet. Den 6. juni 1966 fik Aalborg Kunstmuseum sin statsanerkendelse som særligt tilskudsberettiget i henhold til § 13 i den daværende museumslov, hvilket svarer til, at museet er statsanerkendt i henhold til § 16 i den aktuelle museumslov.

I årene 1968-1972 blev en ny museumsbygning opført på Kong Christians Allé 50, 9000 Aalborg efter tegninger af Elissa og Alvar Aalto og Jean-Jacques Barué. Den 8. juni 1972 blev den nye bygning indviet, og museet skiftede navn til Nordjyllands Kunstmuseum. Museet blev udvidet i 1982.

Samdriftsaftaler

Museet er ikke omfattet af samdriftsaftaler.

Samlinger, arkiver, bibliotek

Generel beskrivelse af kunstsamlingen

Kunstsamlingen blev oprettet af Aalborg Kunstforening, hvis ledende skikkelse var brænderiejer Harald Jensen. Erhvervelserne og donationerne til Aalborg Kunstmuseum fra ca. 1850 og frem til 2. verdenskrig var præget af en forkærlighed for salonmaleriet. Dvs. at de skiftende bestyrelser gik uden om værker af de kendte guldaldermalere og Skagensmalerne og til gengæld satsede på værker, der knyttede sig til den akademiske tradition. Salonmaleriet har ikke nydt den store kunsthistoriske anerkendelse i midten af det 20. århundrede, hvilket sandsynligvis forklarer, hvorfor der i flere omgange er blevet udskilt ældre værker fra museets samlinger.

I 1967 blev der dannet en grundstamme til et nyt museumskoncept med fokus på det 20. århundredes kunst i forbindelse med erhvervelsen af Anna og Kresten Krestensens samling af moderne kunst. Samlingen omfatter værker af tidlige danske modernister som Edvard Weie, Vilhelm Lundstrøm og Olaf Rude og værker af tredivernes "mørkemalere" som Erik Hoppe og Jens Søndergaard. Desuden omfatter samlingen et stort udvalg af Høstuddstillingens kunstnere som Egill Jacobsen, Ejler Bille, Else Alfelt, Carl-Henning Pedersen, Henry Heerup og Asger Jorn samt af konstruktivistisk inspirerede kunstnere som Richard Mortensen og Robert Jacobsen. Endelig rummer samlingen en udsøgt andel af udenlandsk kunst specielt fra 1940'erne og 1950'erne.

I 1980'erne erhvervede museet 6 væsentlige værker af Wilhelm Freddie, hvorved Nordjyllands Kunstmuseum fik sat fokus på surrealismen.

I 1986 modtog museet en stor del af Kirsten og Axel P. Nielsens private samling, som har sin styrke i Fluxus, Zero og neodadaistiske bevægelser i 1960'erne og 70'erne.

Kunstsamlingen består på nuværende tidspunkt af 1660 kunstværker fordelt på maleri, skulptur, tekstil, keramik og blandformer samt ca. 1000 kunstværker på papir.

Registrering

Det angives, at 94 % af samlingen er fuldt registreret, 5 % af samlingen er kun tildelt nummer og placering i museet, mens 1 % af samlingen endnu ikke er nummereret eller dokumenteret.

Samlingen registreres efter de retningslinier, som er beskrevet i Statens Museumsnævns vejledning udgivet i 1982. Der føres inventarprotokol, og nye værker nummereres fortløbende med et "NK x-nummer": NK Kx-nummer (keramik), NK Px-nummer (unikaværker på papir), NK Gx-nummer (grafik) og et NK Fx-nummer (fotografi).

Museet har oprettet en projektstilling med projekttilskud fra Kulturarvsstyrelsen med henblik på at få digitaliseret håndskrevne registreringskort, få opdateret eksisterende data i Regin Kunst og få lukket huller i registreringen fra overgangen fra DMI til Regin Kunst.

Kulturarvsstyrelsen ser meget positivt på, at Nordjyllands Kunstmuseum prioriterer at få digitaliseret analoge registreringskort og generelt får opdateret registreringerne i Regin Kunst, så museet står klar til at præsentere en opdateret registrering af samlingen i den nye version af Kunstindeks Danmark.

Klausuler i forbindelse med samlingerne

Der er ingen klausuler

Uddeponeringer

Museets bestyrelse har formuleret retningslinjerne for uddeponeringer. Ifølge disse retningslinjer uddeponerer museet værker til offentlige institutioner i Aalborg Kommune samt til amtslige og statslige institutioner i Nordjyllands Amt. Museet oplyser at have uddeponeret 284 værker på offentlige institutioner ved udgangen af 2005.

Under mødet med Kulturarvsstyrelsen d. 13. juni 2006 gav museets ledelse udtryk for, at tilsynet med museets uddeponeringer var begrænset.

Kulturarvsstyrelsen henleder opmærksomheden på, at museets lovbestemte ansvar for samlingspleje gælder såvel uddeponerede kunstværker og genstande som de øvrige dele af samlingerne. Strukturreformen vil fordre yderligere opmærksomhed på og ændring af uddeponeringsaftaler.

Kulturarvsstyrelsen anbefaler, at museet:

- *hjemtager værker uddeponeret til amtet.*
- *sikrer, at der føres tilsyn med museets uddeponeringer til offentlige institutioner mindst 1 gang årligt.*
- *sikrer, at registreringerne af uddeponeringerne løbende opdateres.*

Arkiver

Museet oplyser, at der igennem årene er blevet opbygget et udklipsarkiv på godt 20.000 kunstnermapper og ca. 5.000 mapper om kunstinstitutioner, sammenslutninger m.v. Dette arkiv er primært blevet etableret og udbygget i årene 1972-1980 under Lars Rostrup-Bøyesens ledelse. I dag indgår udklipssamlingen som en central del af museets åbne vidensrum. Det bliver kun i begrænset omfang suppleret med nyt materiale.

Museet bør overveje, om det ressourcemæssigt er hensigtsmæssigt at opbevare et sådan udklipsarkiv i dets oprindelige form. Med dokumentationsmateriale på godt 20.000 kunstnere omfatter arkivet et betydeligt større antal kunstnere end de mellem 500 og 600 kunstnere, der er repræsenteret med værker på Nordjyllands Kunstmuseum. Arkivets mappeomfang set i forhold til den stærkt begrænsede systematiske indsamling rejser tvivl om materialets anvendelighed. Kulturarvsstyrelsen opfordrer mere konkret museet til at sætte den aktuelle anvendelse af arkivet samt fremtidige anvendelsesmuligheder i relation til det reelle pladmæssige og økonomiske ressourceforbrug samt til alternative muligheder for informationssøgning om kunstnere (Weilbachs Kunstnerleksikon, Weilbachs Arkiv, kunstbiblioteker, Internettet).

Nordjyllands Kunstmuseum giver i flere sammenhænge udtryk for oplevelsen af at være både pladmæssigt og økonomisk trængt. Kulturarvsstyrelsen anbefaler derfor, at museet:

- *udskiller en del af det for museets virksomhed perifere arkivmateriale (evt. tilbyder det danske materiale til Weilbachs Arkiv).*
- *koncentrerer ressourcerne på et (opdateret) kunstnerarkiv, der kun omfatter kunstnere med værker på Nordjyllands Kunstmuseum og evt. kunstnere med direkte relationer til kunstnerne i museets samlinger.*

Bibliotek

Nordjyllands Kunstmuseum åbnede den 31. januar 2005 Det åbne Vidensrum. Her har publikum direkte adgang til museets bibliotek og arkiver. I den sammenhæng har museet etableret et samarbejde med Det Nordjyske Landsbibliotek (NJL). Samarbejdet indebærer, at museets bøger bliver registreret direkte i NJLs database Nobis, så brugerne får adgang til at søge i museets bogsamling gennem NJL.

Museet har valgt økonomisk og pladsmæssigt at prioritere etableringen af Det åbne Vidensrum. Dels ved at afsætte ressourcer til ansættelsen af en bibliotekar. Dels ved at omdisponere og begrænse medarbejdernes kontorpladser med henblik på at frigøre et stort område i museet til vidensrummet.

Museet tilkendegiver på den ene side tilfredshed med og stolthed over initiativer som Det åbne Vidensrum, der skaber øget publikumsadgang og synliggør museets ressourcer. På den anden side tilkendegiver museet en bekymring over, at der ikke er tilstrækkelige ressourcer til forskning. Dette dilemma lægger op til en genovervejelse af museets prioritering af ressourcerne med henblik på at skabe en balance i forhold til de forskelligartede aktiviteter. Museets ønske og planer om at etablere åbne magasiner (som vil kræve ekstra vagtpersonale) bør indgå i disse overvejelser.

I forbindelse med Det åbne Vidensrum savner Kulturarvsstyrelsen en klart formuleret strategi, der knytter sig til en overordnet vision og mission for museet. Udgangspunktet for en sådan strategi kunne være en kvalitativ undersøgelse af publikums hidtidige brug af vidensrummet. Heri kunne indgå typen af brugere, karakteren af informationssøgningen og tidsforbrug.

Museet bør på det strategiske plan overveje, hvordan projektet understøtter museets øvrige virksomhed og eventuelt kan fungere som løftestang for nye publikumsrettede aktiviteter, herunder hvilke målgrupper projektet retter sig mod, hvordan museet når disse målgrupper og hvilke succeskriterier og mål museet har for projektet. Det kunne eksempelvis overvejes, om initiativer med udgangspunkt i Det åbne Vidensrum kunne være med til at etablere en stærkere forankring af museet i lokalområdet.

Kulturarvsstyrelsen anbefaler, at Nordjyllands Kunstmuseum:

- *foretager en kvalitativ undersøgelse af publikums brug af vidensrummet for at danne et grundlag for formuleringen af en langsigtet strategi for projektet. Parametre for undersøgelsen kunne være typen af brugere, karakteren af informationssøgningen og tidsforbrug.*
- *formulerer en langsigtet strategi, der sikrer, at projektet understøtter og skaber fremdrift i museets øvrige virksomhed. I den forbindelse bør museet overveje, hvilke målgrupper man ønsker at rette projektet mod, hvordan museet målretter projektet mod disse målgrupper, og hvilke succeskriterier og mål museet har for projektet.*
- *på længere sigt vurderer, om ressourceforbruget til etableringen og driften af Det åbne Vidensrum står i rimeligt forhold til publikums reelle udnyttelse af de øgede adgangsmuligheder.*

Indsamling, erhvervelser, undersøgelser og forskning

Indsamling og erhvervelser

Nordjyllands Kunstmuseum varetager et ansvarsområde med mange facetter. Museet har oplyst, at der i erhvervelsesøjemed er fokus på både at styrke tyndepunkterne i samlingen, belyse samtidskunsten og at understøtte samlingens bredde. Det tilkendes gives samtidigt, at museet har måttet begrænse sine erhvervelser. Eksempelvis er der kun indkøbt videokunst i begrænset omfang, fordi museets udstillingsforhold ikke er optimale for denne kunstart. Det tilkendes gives også, at der stort set ikke indkøbes international kunst mere.

Sådanne udmeldinger giver indtryk af, at museets erhvervelsesindsats i høj grad er passivt betinget af en række begrænsninger.

Det er Kulturarvsstyrelsens opfattelse, at museet ikke har en klar, aktiv og fremadrettet strategi for indsamlingen. Styrelsen finder det vigtigt, at museet selektivt viderefører linjerne i samlingen og opdyrker nye fokusområder inden for samtidskunsten – nationalt såvel som internationalt. Det er Kulturarvsstyrelsens klare opfattelse, at det er vigtigt for Nordjyllands Kunstmuseum at vægte og udbygge det internationale perspektiv i henhold til museets ansvarsområde.

Kulturarvsstyrelsen anbefaler derfor, at Nordjyllands Kunstmuseum

- *definerer og prioriterer satsningsområder for erhvervelser ud fra overvejelser om hvilke satsningsområder, der er centrale for museets ansvarsområde, og hvilke satsningsområder, der samtidig er økonomi og faglige resourcer til at løfte.*
- *på denne baggrund skriftligt udarbejder en fremadrettet og konkret erhvervelsesstrategi.*

Samlingens repræsentativitet

Nordjyllands Kunstmuseum nævner en række genstande og værker såsom en samling kinesiske elfenbensfigurer og værker af ubekendte kunstnere, som falder uden for museets ansvarsområde og derfor i princippet kunne udskilles fra samlingen.

Museet vurderer, at det ikke er ressourcekrævende, at de nævnte genstande og værker er indgået i samlingen og forbliver der. Kulturarvsstyrelsen ser derfor ingen grund til at udskille dem.

Forskning

Kulturarvsstyrelsens Kunsthistoriske Faglige Råd har evalueret museets forskning på baggrund af de fremsendte 16 publikationer.

Konklusionen på forskningsevalueringen er: ”Publikationerne er i det store hele centrale i forhold til museets virkeområde. For et museum med en faglig bemanning på tre fuldtidsansatte må egne forskningsmæssige bidrag dog siges at være af et beskedent omfang. Selvom det ligger i kunstmuseernes tradition, at den faglige indsats fortrinsvis knytter sig til særudstillingsvirksomheden, vil en større forskningsmæssig indsats indenfor museets omfattende og fornemme samling være ønskelig. Nordjyllands Kunstmuseum skal derfor opfordres til at søge eksterne midler til at løfte denne opgave.”

Forskningsevalueringen i sin helhed vedlægges som bilag.

Museet oplyser selv, at der er problemer med at koncentrere kræfterne om større forskningsmæssige opgaver, og at der er en tendens til, at større undersøgelser i stigende omfang varetages af konsulenter og gæstekuratorer.

Kulturarvsstyrelsen anser forskningen som afgørende for museets samlede virksomhed. Derfor forekommer det problematisk, at større undersøgelser i stigende omfang varetages af konsulenter og gæstekuratorer. Forsknings- og udstillingsvirksomhed bør som hovedregel være integreret i museets daglige arbejde og som udgangspunkt varetages af museets fastansatte faglige personale. Det er ikke blot vigtigt for udviklingen af og motivationen hos de faglige medarbejdere, at de deltager i og er med til at udvikle de centrale områder af museets faglige arbejde. Det er også vigtigt for en styrkelse af museets profil og en samtidig optimal udnyttelse af ressourcerne, at der er klare og nære forbindelser mellem museets centrale arbejdsområder: forskning, formidling, indsamling, dokumentation og bevaring.

Kulturarvsstyrelsen anbefaler derfor, at:

- *museet i den overordnede strategi og arbejdstilrettelæggelse får vægtet museets ressourcer og arbejdsopgaver således, at museets kunsthaglige medarbejdere varetager den primære og centrale del af museets forskningsvirksomhed. Prioriteringen af museets ressourcer til forskningsaktiviteter bør indarbejdes i museets 4-årige arbejdsplaner.*
- *museets forskning i højere grad knyttes til tyngdepunkterne i samlingen (den tidlige danske modernisme, dansk surrealisme, mørkemalerne, CoBrA, den internationale kunst fra 1940'erne og 1950'erne m.v.), og derved medvirker til en skærpelse af museets profil og synlighed.*
- *museets forskning styrkes gennem fastlæggelse af en forskningsplan, der tilstræber en klar og nær sammenhæng mellem forskningen og de øvrige centrale virkefelter: formidling, indsamling, dokumentation og bevaring.*

Deltagelse i konferencer, kongresser m.v.

Museets direktør og medarbejdere har kun i meget begrænset omfang deltaget i konferencer, kongresser m.v. i løbet af de sidste 4 år. Museet konstaterer, at konsekvensen er, at det kollegiale netværk skrumper.

Kulturarvsstyrelsen må understrege, at det er vigtigt for museets ansatte at få udblik og inspiration gennem konferencer, seminarer m.v. såvel nationalt som internationalt til at perspektivere og kvalificere det daglige arbejde til gavn for museets fortsatte udvikling.

Kulturarvsstyrelsen anbefaler, at museet motiverer de ansatte til i højere grad at deltage i faglige netværk, konferencer m.v.

Konservering og bevaring

Nordjyllands Kunstmuseums samling er i god stand. Dog er en række af museets hovedværker belastet af stor udlånsaktivitet, og museet er opmærksom på, at disse værker skal skånes af bevaringsmæssige hensyn. Et begrænset antal værker, især i ældre samling, er i dårlig bevaringstilstand, men konserveringsindsatsen er her nedprioriteret.

Museets har pladmangel hvad angår magasiner, men museet er i gang med at afhjælpe dette problem. Dels ved at omrokere og nyindrette magasiner. Dels ved at leje et fjernmagasin, som især bruges til opbevaring af "robuste" og pladskrævende skulpturer. Kulturarvsstyrelsen finder, at museet gør en god indsats for at løse magasinpladsproblemerne.

Ved besigtigelsen af fjernmagasinet kunne Kulturarvsstyrelsen konstatere, at opbevaringspladsen på fjernmagasinet ikke er optimalt udnyttet. Kulturarvsstyrelsen gør derfor opmærksom på, at hvis de ganske høje omkostningerne skal stå i relation til nytteværdien, bør fjernmagasinet udnyttes optimalt.

Konserveringsopgaver foretages overvejende af Kunstmuseernes Fælleskonservering, mens enkelte sager løses i samarbejde med Nordjyllands Amts Konserveringsværksted. Det er museets oplevelse, at Kunstmuseernes Fælleskonservering ikke kan stille alle nødvendige ekspertiser til rådighed og ønsker derfor at indgå i et tættere samarbejde med Nordjyllands Amts Konserveringsværksted.

Kulturarvsstyrelsen anbefaler, at Nordjyllands Kunstmuseum

- *udnytter opmagasineringspladsen på fjernmagasinet bedre.*
- *udbygger samarbejdet med Nordjyllands Amts Konserveringsværksted.*

Formidling

Formidling generelt

Nordjyllands Kunstmuseum formidlingsstrategi er formuleret meget overordnet. Museet satser på formidling, der når alle aldersgrupper fra ældre over børnefamilier til uddannelsesinstitutioner. Museet bestræber sig på at nå disse målgrupper gennem en bred formidlingspraksis, der omfatter udstillinger af kunst, design og kunstpædagogiske projekter med lokal forankring. Dertil kommer formidlende aktiviteter som omvisninger, kunstforedrag, film- og videoforevisninger og koncerter.

I løbet af 2005 afholdt museet følgende aktiviteter: ca. 200 omvisninger, arbejdende værksteder for børn i vinter- og efterårsferien, ca. 65 foredrag om kunsthistoriske emner (en del blev afholdt via Folkeuniversitetet), museet afviklede ca. 50 filmforevisninger for børn og voksne og 25 "særlige arrangementer". Dertil kommer koncerter og arrangementer for museets venneforening.

Museet arrangerer og lægger hus til en lang række forskelligartede aktiviteter, som henvender sig til et varieret publikum. Gennem samarbejdet med eksempelvis Folkeuniversitetet og Cinema Aalborg udnytter museet ikke blot bygningens foredragssal og auditorium til filmforevisning, men underbygger museets image i befolkningen som kulturhus. Museets brede aktivitets- og formidlingsindsats er et resultat af en "korpsånd" blandt de ansatte, dvs. en aktiv indsats fra alle personalegrupper. Kultu-

rarsstyrelsen finder det positivt, at Nordjyllands Kunstmuseum satser på at skabe et dynamisk og åbent museum gennem et bredt udbud af aktiviteter og et højt aktivitetsniveau.

Set udefra peger formidlingsaktiviteterne dog i mange retninger. Det er Kulturarvsstyrelsens opfattelse, at museet ikke klart fokuserer formidlingen på sin kerneydelse og primære force: den permanente samling, og museets særegne arkitektoniske rammer. Der synes derfor at være behov for at skærpe og målrette museets formidlingsstrategi.

Kulturarvsstyrelsen finder det positivt, at der er blevet formuleret en række konkrete og ambitiøse formidlingstiltag i aftalen for 2005-2008 mellem Aalborg Kommune og Nordjyllands Kunstmuseum, men savner her klarhed over, hvordan museets formidlingsstrategi knytter sig til de øvrige centrale arbejdsområder: forskning, indsamling, dokumentation og bevaring. Kulturarvsstyrelsen savner desuden klarhed over, hvordan formidlingen sammen med de øvrige arbejdsområder understøtter en overordnet vision og mission for museet.

Det fremgår af udviklingsaftalen mellem Aalborg Kommune og Nordjyllands Kunstmuseum for 2005-2008, at den "enestående arkitektur" og den "unikke kunstsamling" skal profilere museet. Kulturarvsstyrelsen er enig i den betragtning og opfordrer til, at museet i højere grad profilerer sig på disse særlige kvaliteter.

Nordjyllands Kunstmuseum præsenterer arkitektur på hjemmesiden, men der er plads til yderligere fokus på arkitekturen. Eksempelvis gennem markedsføring, publikationer og særarrangementer om arkitekturen.

Hvad angår kunstsamlingen, synes der at være et stort behov for at eksponere dens særegenhed og kvaliteter for publikum. Det er som udenforstående meget svært at få et overblik over samlingens kvaliteter og tyngdepunkter. Dels fordi der ikke er publikationer, som i en aktuel og oversigtsmæssig sammenhæng sætter fokus på samlingens vigtigste værker (med undtagelse af den meget overordnede præsentationen af samlingen i "Kunsthistoriens Nordjylland"). Dels fordi museets hjemmeside ikke præsenterer samlingen, men blot redegør for erhvervelshistorien. Det er med andre ord meget svært at finde ud af hvilken samling, man kan forvente at se ved et besøg på Nordjyllands Kunstmuseum.

Kulturarvsstyrelsen finder derfor, at planen om at udgive et nyt bestandskatalog er en væsentlig og rigtig prioritering af museet. Dette initiativ fremgår af Virksomhedsplanen 2005-2008. Ud over et bestandskatalog synes der dog at være yderligere behov for supplerende publikationer om samlingen samt præsentationer af væsentlige værker i samlingen på hjemmesiden for det brede publikum.

Museets internetformidling behandles yderligere i Kulturarvsstyrelsens notat om museets internetformidling, der er vedlagt som bilag.

Kulturarvsstyrelsen anbefaler, at museet

- *formulerer en langsigtet formidlingsstrategi, som danner den strategiske ramme for de konkrete formidlingstiltag, der er formuleret i udviklingsaftalen mellem Aalborg Kommune og Nordjyllands Kunstmuseum. Denne formidlingsstrategi bør desuden knyttes sammen med museets strategier for de øvrige centrale arbejdsområder: forskning, indsamling, dokumentation og bevaring og understøtte en overordnet vision og mission for museet.*

- *i højere grad fokuserer det høje formidlingsmæssige aktivitetsniveau på museets kerneydelse: den permanente samling og på museets særegne arkitektoniske rammer.*
- *i højere grad præsenterer den permanente samling over for et potentielt publikum gennem publikationer og præsentationer på hjemmesiden.*

Undervisning

Museet har udviklet Den Digitale Billedskole som et projekt under Det Digitale Nordjylland. Den Digitale Billedskole bliver præsenteret som et kursus i kunstforståelse og kunstanalyse primært for folkeskolens ældste klasser og gymnasierne, men også for den kunstinteresserede borger. Tjenesten rummer lærervejledninger med opgaveforslag, der retter sig mod fagene billedkunst, dansk, engelsk, religion og historie.

Kulturarvsstyrelsen ser Den Digitale Billedskole som et godt og anvendeligt initiativ, der både opfordrer lærere i folkeskolen og gymnasiet til at arbejde med museets samling i undervisningen og giver dem en god og konkret vejledning i, hvordan materialet kan anvendes. Linket til Den Digitale Billedskole skal man lede efter på museets hjemmeside. Linket ligger under information/børn og unge, så det springer ikke lige i øjnene – man skal næsten kende til denne tjeneste på forhånd, for at finde frem til den. Det fremgår heller ikke klart af den nuværende placering af linket, at Den Digitale Billedskole også kan henvende sig til eller være et godt værktøj for den ”kunstinteresserede borger”. Kulturarvsstyrelsen opfordrer til, at museet gør Den Digitale Billedskole tilgængelig på e-museum.dk.

Museet udarbejder desuden undervisningsmateriale i forbindelse med særudstillinger og arrangerer lærerintroduktioner og workshops og omvisninger for elever. Museets podcast-satsning indgår også i undervisningssammenhænge. Herved skaber museet en dynamisk formidling, der er målrettet mod lærere, børn og unge. Kulturarvsstyrelsen opfordrer til, at museet også gør dette undervisningsmateriale tilgængelig på museets hjemmeside og på e-museum.

Kulturarvsstyrelsen anbefaler,

- *at museet gør Den Digitale Billedskole mere synlig på hjemmesiden.*
- *at museet tilgængeliggør Den Digitale Billedskole på e-museum.dk, så endnu flere undervisere får glæde af denne anvendelige formidlingsressource.*
- *at museet gør undervisningsmaterialet til særudstillingerne tilgængelig på både hjemmesiden og på e-museum.dk*

Udstillinger

Museets basisudstillinger afspejler udviklingslinjerne i 1900-tallets kunst. Dansk surrealisme og CoBrA-kunsten prioriteres højest i ophængningen, og derved sættes der i basisudstillingen fokus på nogle af tyngdepunkterne i samlingen. Den permanente samling nyophænges ca. 1 gang årligt.

Det fremgår af listen over særudstillinger, at Nordjyllands Kunstmuseum i løbet af de sidste fire år har været meget aktiv på dette område. Mange af disse særudstillinger er udviklet i samarbejde med en række forskellige aktører. Bl.a. har museet samarbejdet med kunstnere (eks. Lisa Rosenmeier,

Kirsten Ortwed og kunstnergruppen TAPKO), mindre danske kunstmuseer (Storstrøms Kunstmuseum, Bornholms Kunstmuseum, Museet for Samtidskunst, Fyns Kunstmuseum) og lokale samarbejdspartnere (eks. i forbindelse med projektet "Museernes rejser gennem Nordjyllands kultur og historie"). Museet har desuden gennemført samarbejder på tværs af faggrænser. Eksempelvis har museet opbygget udstillingen *Fabrik* sammen med en arbejdsgruppe under Danske Arkitekters Landsforbunds Nordjyllandsafdeling, og museet har tilrettelagt udstillingen *Heinrich Tønnes. Et fotografisk Atelier* i samarbejde med Aalborg Stadsarkiv og Aalborg Historiske Museum.

Listen over udstillingsprojekter på Nordjyllands Kunstmuseum viser, at museet indgår i ganske forskellige og varierende samarbejder, hvilket Kulturarvsstyrelsen finder særdeles prisværdigt.

Listen viser også, at det ikke har været museets primære fokus at aktivere og promovere tyngdepunkterne i samlingen. Kulturarvsstyrelsen anbefaler, at museet i højere grad skaber opmærksomhed om og promoverer samlingen gennem forsknings- og formidlingsvirksomhed og derved skærper museets profil og synlighed lokalt, nationalt og internationalt.

Kulturarvsstyrelsen anbefaler, at museet etablerer samarbejde med ressourcemæssigt ligeværdige eller endda stærkere samarbejdspartnere såvel nationalt som internationalt for at udnytte museets fulde potentiale.

Kulturarvsstyrelsen anbefaler, at museet:

- *i højere grad aktiverer og promoverer samlingen gennem udstillingsvirksomhed.*
- *indgår i forsknings- og formidlingssamarbejde med Danmarks større kunstmuseer.*
- *styrker det internationale samarbejde.*

PR-virksomhed

Museets aktiviteter markedsføres primært regionalt og internationalt. Markedsføring rettet mod turister prioriteres også højt.

Det synes afgørende for markedsføringen af museet, at profilen skærpes udadtil. Dvs. at der, som tidligere nævnt, i højere grad sættes fokus på tyngdepunkterne i museets samling og museets særegne arkitektur.

Når museet arrangerer så mange aktiviteter, der primært henvender sig til lokalbefolkningen, synes det oplagt at synliggøre museets aktiviteter gennem lokal markedsføring. Dette kan være med til at styrke den lokale forankring og underbygge museets image som kulturhus for byens borgere.

Kulturarvsstyrelsen anbefaler således, at museet:

- *i højere grad profilerer og promoverer museets kunstsamling og arkitektur i markedsføringen.*
- *foruden den regionale og internationale markedsføring også satser på at markedsføre museet lokalt.*

Åbningstid og besøgstal

Museet har fast åbent tirsdag til søndag 10-17, mandag lukket. I månederne februar, marts, april, september, oktober og november er der tirsdag udvidet åbningstid 10-21. Museet har derfor et højt antal åbningstimer: i alt 2.361 i 2005. Åbningstimer uden for normal åbningstid: 310 timer.

Besøgstallet i 2005 lå på 52.780.

Det er Kulturarvsstyrelsens opfattelse, at det er rimeligt at have højere forventninger til besøgstallet, når man tager museets størrelse og samling i betragtning.

Bygninger og udendørsarealer

Nordjyllands Kunstmuseum er opført i årene 1968-1972 og udvidet i 1982. Museets areal er på ca. 5000 m². Heraf udgør udstillingsarealet ca. 3.000 inkl. foyeren i underetagen.

Aalborg Kommune står for den udvendige vedligeholdelse. Bygningen bærer præg af, at der i de senere år er anvendt meget sparsomme midler på vedligeholdelsen. Museet står selv for indvendig vedligeholdelse samt pasning af udendørsarealerne.

Det er et stort problem for samlingens forsvarlige opbevaring, at lysindfaldet i udstillingssalene ikke kan afskærmes. Solen kan skinne direkte på den udstillede kunst.

Kulturarvsstyrelsen anbefaler, at museet

- *i dialog med Aalborg Kommune sikrer en forbedret udvendig vedligeholdelse af den enestående museumsbygning og omgivelserne.*
- *arbejder målrettet på at få løst problemerne med lysafskærmningen i udstillingsområderne.*

Inventar og materiel

Museet har det udstyr og materiel, der er nødvendigt for varetagelse af ansvarsområdet. Kravene til materiel og udstyr er imidlertid stigende, hvilket kræver flere ressourcer.

Organisation og administration

Samarbejde med Aalborg Kommune

For perioden 2005-2008 har Nordjyllands Kunstmuseum indgået en udviklingsaftale med Aalborg Kommune. I forlængelse af udviklingsaftalen er der for samme periode blevet formuleret en virksomhedsplan for Aalborg Kunstmuseum. Dertil kommer Den regionale Kulturaftale mellem Kulturministeriet og kommunerne i Nordjylland 2005-2008.

Museets bogholderifunktion, budget og regnskab varetages af en overassistent og en kontorfuldmægtig ansat i museets administration. De administrative funktioner udøves gennem Aalborg Kommunes administrative systemer via netforbindelse. Aalborg Kommunes IT-center og Kultur-

forvaltningens Edb-kontor står for servicering og drift af museets IT-systemer. Nordjyllands Kunstmuseum følger Aalborg Kommunes kasse- og regnskabsregulativ og den derefter udarbejdede forretningsorden, som løbende revideres.

Nordjyllands Kunstmuseum nævner, at samarbejdet med Aalborg Kommunes Serviceforvaltning under Borgmesterkontoret fungerer støttende og motiverende, mens samarbejdet med Aalborg Kommunes Kulturforvaltning er præget af ”manglende sammenhæng mellem de kommunale forventninger og museets ressourcer.” Det fremgår af udviklingsaftalen, at der i dialogforløbet har været uenighed om resultatmålet for besøgstallet mellem Aalborg Kommune ved Skole- og Kulturudvalget samt forvaltningen på den ene side og museets ledelse og bestyrelsesflertallet på den anden side. I den forbindelse er det blevet understreget, at Aalborg Kommune finder det vigtigt at opstille ambitiøse mål for besøgstallet.

Kulturarvsstyrelsen finder det meget positivt, at Aalborg Kommunes Serviceforvaltning har formuleret et kasse- og regnskabsregulativ, som fungerer som en klar ramme for Nordjyllands Kunstmuseums regnskabs- og bogføringspraksis.

Kulturarvsstyrelsen ser til gengæld med bekymring på den manglende indbyrdes forståelse mellem Nordjyllands Kunstmuseum og Aalborg Kommunes Kulturforvaltning. Formålet med udviklingskontrakten er at skabe et udviklings- og dialogredskab. Kontrakten indeholder gode hensigtserklæringer i den forstand, at der tilstræbes at skabe en klar formel ramme for samarbejdet samtidig med, at der lægges op til frihed og fleksibilitet. Kulturarvsstyrelsen finder det positivt, at der er indledt en dialog med henblik på at skabe klare rammer for samarbejdet, afstemme forventninger og fastsætte mål for museets virksomhed. Kulturarvsstyrelsen opfordrer til, at dialogen bliver udbygget.

I udviklingskontrakten er resultatmålet for museet et øget besøgstal. Udviklingskontrakten indeholder desuden fire temaer: formidling, erhvervsklub, Nordjyllands Kunstmuseum som kraftcenter og intern struktur. Inden for disse temaer er der opstillet en række konkrete virksomhedsmål, der på forskellig vis underbygger resultatmålet for besøgstallet. Kulturarvsstyrelsen er enig i, at det er rimeligt at have højere forventninger til besøgstallet, men mener ikke, at besøgstallet som kvantificerbar parameter bør stå alene.

Kulturarvsstyrelsen vil opfordre til, at der fremover bliver overvejet og diskuteret hvilke supplerende resultatmål, man kan opsætte for museets virksomhed – resultatmål, som afspejler og inddrager museets samlingsmæssige og arkitektoniske potentiale, dvs. indholdsmæssige og kvalitative resultatmål. Resultatmålene bør desuden relatere sig til alle de lovfæstede virkefelter: forskning, indsamling, formidling, dokumentation og bevaring og bør ud over det lokale sigte også have et nationalt og internationalt sigte. Det er Kulturarvsstyrelsens opfattelse, at dialogen kunne udbygges med formuleringer af museets overordnede vision og mission, der kan udgøre et vigtigt udgangspunkt for en overordnet strategiplan for museets forskelligartede arbejdsområder. En overordnet strategiplan kan skabe et samlet overblik over prioriteringen af ressourcerne og skabe grundlag for evt. omfordelinger (eksempelvis en opgradering af forskningen). Strategiplanen kan samtidig afklare de forskellige arbejdsområders selvstændige og indbyrdes og betydning for at opnå de fælles mål, der er knyttet til museets vision og mission.

Kulturarvsstyrelsen anbefaler, at Nordjyllands Kunstmuseum:

- *indleder en dialog med Aalborg Kommune Skole- og Kulturforvaltning om museets mission og vision.*

- *at Nordjyllands Kunstmuseum udbygger dialogen med Aalborg Kommune Skole- og Kulturforvaltning ved at bidrage til formuleringen af supplerende resultatmål, som afspejler og inddrager museets samlingsmæssige og arkitektoniske potentiale, som relaterer sig til alle de lovfæstede virkefelter: forskning, indsamling, formidling, dokumentation og bevaring, og som ud over det lokale sigte også har et nationalt og internationalt sigte.*

Foreningen Nordjyllands Kunstmuseums Venner

Foreningen Nordjyllands Kunstmuseums Venner havde pr. 8. marts 2006 1.055 medlemmer. Der afholdes bestyrelsesmøde i venneforeningen 1 gang om måneden, hvor en medarbejder fra museet deltager.

Ledelse og personale

Museet ledes af en bestyrelse på 10 medlemmer. Heraf udpeger Aalborg Byråd 4 medlemmer, Nordjyllands Amt udpeger 2 medlemmer, 1 medlem udpeges fra Akademirådets midte, 2 medlemmer vælges på Foreningen Nordjyllands Kunstmuseums Venners generalforsamling, og 1 medlem vælges blandt museets fastansatte medarbejdere.

Efter 1. januar 2007 vil bestyrelsen bestå af 12 medlemmer, hvor udpegningsgrundlaget er følgende: 4 medlemmer udpeges af Aalborg byråd, 1 medlem udpeges fra Akademirådets midte, Aalborg Universitet (rektoratet) udpeger 1 medlem fra et relevant institut (Arkitektur og Design eller Oplevelsesøkonomi og Turisme), 1 medlem udpeges af bestyrelsens midte for Aalborg Handels- og Industri-kammer, 1 medlem udpeges fra Visit Nords direktion, 2 medlemmer vælges på Foreningen Nordjyllands Kunstmuseums Venners generalforsamling, og 1 medlem vælges blandt museets fastansatte medarbejdere.

Den nuværende organisationsform er et resultat af en virksomhedsanalyse gennemført i 2003-2004 i samarbejde med Aalborg Kommune.

Det museumsfaglige, kunsthistoriske personale omfatter direktøren og to museumsinspektører. Herudover er der ansat en overassistent, en kontorfuldmægtig, en kommunikationsmedarbejder, to håndværkere og en cafémedhjælper (fleks) – alle på fuld tid. Det fastansatte personale på deltid omfatter to rengøringsassistenter (den ene er fleks), en butiksbestyrer, en bibliotekar, en kok/cafébestyrer, to kustoder og en kontorassistent.

Det midlertidigt ansatte personale omfatter 1 timelønnet kustodeafløser, 1 cafémedhjælper og 3 omvisere.

3 personer har igennem det seneste år arbejdet på museet i form af henvist arbejdskraft: 2 værkstedsmedarbejdere og 1 bibliotekar.

Økonomi

Museets samlede indtægter var i 2005: 10.737.857 kr.

	2005	2004
Egenindtjening:	1.689.902 kr.	1.364.713 kr.
Tilskud fra Aalborg Kommune:	6.438.172 kr.	6.336.611 kr.
Tilskud fra Nordjyllands Amt:	680.885 kr.	786.304 kr.
Tilskud fra Staten § 15 og § 16:	1.546.698 kr.	1.561.320 kr.
Tilskud fra Staten - rådighedssummen:	246.500 kr.	150.000 kr.
Andre offentlige tilskud:		110.769 kr.
Ikke-offentlige tilskud:	135.700 kr.	405.000 kr.
Samlede indtægter:	10.737.857 kr.	10.714.717 kr.
Samlede udgifter:	10.669.466 kr.	9.861.899 kr.
Årets resultat:	68.391 kr.	852.818 kr.

Det fremgår af udviklingsaftalen med Aalborg Kommune for 2005-2008, at driftstilskuddet holdes konstant på 6.388.172 kr. i aftaleperioden, men at tilskuddet bliver justeret i forhold til den faktiske lønfremskrivning i de kommunale budgetter.

Med henvisning til budgetter og regnskaber konstaterer museet, at der bliver stadig færre midler til aktiviteter som indkøb, konservering og udstillingsaktiviteter.

Set over 2004 og 2005 synes museets økonomiske situation ikke at være forringet. I den periode er der samlet set ikke sket en formindskning af de offentlige tilskud. Museet har i samme periode øget sin egenindtjening, hvilket har skabt grundlag for, at museet inden for de økonomiske rammer har kunnet øge udgifterne til bl.a. personale, konservering, udstillinger, markedsføring og formidling.

Konklusion og anbefalinger

Nordjyllands Kunstmuseum er et yderst veldrevet museum. Museet lægger i det daglige arbejde stor vægt på samlingspleje både hvad angår registrering, dokumentation og konservering/bevaring. Museet har et højt aktivitetsniveau hvad angår tilrettelæggelse af udstillingsprojekter og varetagelse af meget forskelligartede formidlingsinitiativer. Museet indgår i meget varierede og alternative samarbejder om udstillingsprojekter og demonstrerer dermed en stor spændvidde. Museet viser med etableringen af Det åbne Vidensrum initiativ til at skabe større publikumsadgang og dermed en større åbenhed og imødekommenhed over for publikum.

Nordjyllands Kunstmuseum har et mangefacetteret ansvarsområde, der dækker både dansk og international billedkunst fra 1900 og frem til i dag. Samlingens rækkevidde og høje kvalitetsniveau samt museet særegne og bemærkelsesværdige arkitektoniske rammer skaber grundlag for stor publikumsopmærksomhed og ambitiøse faglige samarbejdsrelationer såvel nationalt som internationalt. Det er imidlertid Kulturarvsstyrelsens opfattelse, at museet mangler synlighed og ikke synes at udnytte samlingens og arkitekturens potentiale. En del af forklaringen på denne situation kan være, at museets aktiviteter peger i mange forskellige retninger og ikke synes at samle sig om museets kerneområde: den permanente samling.

Det er Kulturarvsstyrelsens anbefaling, at der etableres et solidt strategisk fundament for en profilering og synliggørelse af Nordjyllands Kunstmuseum. Kulturarvsstyrelsen opfordrer derfor til, at museet udbygger dialogen med Aalborg Kommune Skole- og Kulturforvaltning og formulerer en vision og mission for museet, hvor museets samlingsmæssige og arkitektoniske potentiale er i fokus. På denne baggrund bør museet udarbejde en strategiplan, hvor der skabes overblik over prioriteringen af museets ressourcer og muligheden for omfordelinger af ressourcerne med henblik på afbalancering af museets indsats inden for de forskellige arbejdsområder. Strategiplanen kan samtidig afklare de forskellige arbejdsområders selvstændige og indbyrdes betydning for, at museer når de fælles mål, der er knyttet til museets vision og mission.

Kulturarvsstyrelsens specifikke anbefalinger for de enkelte områder opsummeres nedenfor.

Uddeponeringer

Kulturarvsstyrelsen anbefaler, at museet:

- *hjemtager værker uddeponeret til amtet.*
- *sikrer, at der føres tilsyn med museets uddeponeringer til offentlige institutioner mindst 1 gang årligt.*
- *sikrer, at registreringerne af uddeponeringerne løbende opdateres.*

Arkiv og bibliotek

Kulturarvsstyrelsen anbefaler, at museet:

- *udskiller en del af det for museets virksomhed perifere arkivmateriale (evt. tilbyder det danske materiale til Weilbachs Arkiv).*
- *koncentrerer ressourcerne på et (opdateret) kunstnerarkiv, der kun omfatter kunstnere med værker på Nordjyllands Kunstmuseum og evt. kunstnere med direkte relationer til kunstnerne i museets samlinger.*
- *foretager en kvalitativ undersøgelse af publikums brug af vidensrummet for at danne et grundlag for formuleringen af en langsigtet strategi for projektet. Parametre for undersøgelsen kunne oplagt være typen af brugere, karakteren af informationssøgningen og tidsforbrug.*

- formulerer en langsigtet strategi, der sikrer, at projektet understøtter og skaber fremdrift i museets øvrige virksomhed. I den forbindelse bør museet overveje, hvilke målgrupper man ønsker at rette projektet mod, hvordan museet målretter projektet mod disse målgrupper, og hvilke succeskriterier og mål museet har for projektet.
- på længere sigt vurderer, om ressourceforbruget til etableringen og driften af Det åbne Vidensrum står i rimeligt forhold til publikums reelle udnyttelse af de øgede adgangsmuligheder.

Indsamling og erhvervelser

Kulturarvsstyrelsen anbefaler, at Nordjyllands Kunstmuseum:

- definerer og prioriterer ønskede satsningsområder for erhvervelser ud fra overvejelser om, hvilke områder, der er økonomi og faglige ressourcer til at løfte.
- på denne baggrund skriftligt udarbejder en fremadrettet og konkret erhvervelsesstrategi.

Undersøgelser og forskning

Kulturarvsstyrelsen anbefaler, at:

- museet i den overordnede strategi og arbejdstilrettelæggelse får vægtet museets ressourcer og arbejdsopgaver således, at museets kunstfaglige medarbejdere varetager den primære og centrale del af museets forskningsvirksomhed.
- museets forskning i højere grad knyttes til tyngdepunkterne i samlingen (den tidlige danske modernisme, mørkemalerne, CoBrA, den internationale kunst fra 1940'erne og 1950'erne m.v.), og derved medvirker til en skærpelse af museets profil og synlighed.
- museets forskning styrkes gennem fastlæggelse af en forskningsplan, der tilstræber en klar og nær sammenhæng mellem forskningen og de øvrige centrale virkefelter: formidling, indsamling, dokumentation og bevaring.

Deltagelse i konferencer, kongresser m.v.

Kulturarvsstyrelsen anbefaler, at museet motiverer de ansatte til i højere grad at deltage i faglige netværk, konferencer m.v.

Konservering og bevaring

Kulturarvsstyrelsen anbefaler, at Nordjyllands Kunstmuseum:

- udnytter opmagasineringspladsen på fernmagasinet bedre.
- udbygger samarbejdet med Nordjyllands Amts Konserveringsværksted.

Formidling generelt

Kulturarvsstyrelsen anbefaler, at museet:

- formulerer en langsigtet formidlingsstrategi, som danner den strategiske ramme for de konkrete formidlingstiltag, der er formuleret i udviklingsaftalen mellem Aalborg Kommune og Nordjyllands Kunstmuseum. Denne formidlingsstrategi bør desuden knyttes sammen med museets strategier for de øvrige centrale arbejdsområder: forskning, indsamling, dokumentation og bevaring og understøtte en overordnet vision og mission for museet.
- i højere grad fokuserer det høje formidlingsmæssige aktivitetsniveau på museets kerneydelse: den permanente samling og på museets særegne arkitektoniske rammer.
- i højere grad promoverer den permanente samling over for et potentielt publikum gennem publikationer og præsentationer på hjemmesiden.

Formidling/undervisning

Kulturarvsstyrelsen anbefaler, at:

- at museet gør Den Digitale Billedskole mere synlig på hjemmesiden.

- at museet tilgængeliggør Den Digitale Billedskole på e-museum.dk, så endnu flere undervisere får glæde af denne anvendelige formidlingsressource.
- at museet gør undervisningsmaterialet til særudstillingerne tilgængelig på både hjemmesiden og på e-museum.dk

Formidling/udstillinger

Kulturarvsstyrelsen anbefaler, at museet:

- i højere grad aktiverer og promoverer samlingen gennem udstillingsvirksomhed.
- indgår i forsknings- og formidlingssamarbejde med Danmarks større kunstmuseer.
- styrker det internationale samarbejde.

Formidling/PR-virksomhed

Kulturarvsstyrelsen anbefaler, at museet:

- i højere grad profilerer og promoverer museets kunstsamling og arkitektur i markedsføringen.
- foruden den regionale og internationale markedsføring også satser på at markedsføre museet lokalt.

Bygninger og udendørsarealer

Kulturarvsstyrelsen anbefaler, at museet:

- sikrer en øget indsats i forbindelse med den udvendige vedligeholdelse.
- arbejder målrettet på at få løst problemerne med lysafskærmningen i udstillingsområderne.

Organisation og administration/samarbejde med Aalborg Kommune

Kulturarvsstyrelsen anbefaler, at Nordjyllands Kunstmuseum:

- indleder en dialog med Aalborg Kommune Skole- og Kulturforvaltning om museets mission og vision.
- at Nordjyllands Kunstmuseum udbygger dialogen med Aalborg Kommune Skole- og Kulturforvaltning ved at bidrage til formuleringen af supplerende resultatmål, som afspejler og inddrager museets samlingsmæssige og arkitektoniske potentiale, som relaterer sig til alle de lovfæstede virkefeltter: forskning, indsamling, formidling, dokumentation og bevaring og som ud over det lokale sigte også har et nationalt og internationalt sigte.

NOTAT

Kvalitetsvurdering af pkt. 5.6 vedrørende museets internet formidling

NORDJYLLANDS KUNSTMUSEUM

JANUAR 2007

(Hjemmesiden er sidst besøgt i januar 2007)

KULTURARVSSTYRELSEN
Museer

H.C. ANDERSENS BOULEVARD
2
1553 KØBENHAVN V

TELEFON 33 74 51 00

jakhan@kulturarv.dk
www.kulturarv.dk

Overordnet design

Hjemmesiden er enkel og overskueligt opbygget i fem sektioner med mange praktiske informationer om museet og dets arrangementer. Der er anvendt en læsevenlig font og passende størrelser af tekstafsnit.

I forlængelse af informationen til brugere om museet, kunne der med fordel suppleres med oplysninger om vedtægter, bestyrelse og organisation. Det ville ligeledes højne brugervenligheden at oplyse om museets ansatte og tilføje eventuelle kontaktmuligheder.

Præsentation og formidling

I betragtning af, at det er et af hjemmesidens hovedformål at give mulighed for at fordybe sig i museets permanente samlinger, må selve præsentationen og formidlingen af museets samlinger betragtes som mangelfuld. Det står ikke umiddelbart klart for brugeren, efter et besøg på hjemmesiden, hvad der er museets særlige fokusområde, og hvad samlingerne byder på.

Hvis hjemmesiden skal leve op til museets egen filosofi om, at museumsbesøget begynder og slutter på hjemmesiden, bør brugerne i langt højere grad tilbydes en mere indholdsrig og formidlende indgang til museets fokusområde og særlige kvaliteter. Der er ligeledes gode muligheder for at tilbyde brugerne mere appellerende og inviterende oplevelser, som pirrer interessen for kunst og æstetik.

I den forbindelse er det det positivt, at museet har en plan om at forbedre integrationen mellem hjemmeside og den øvrige formidling, samt udnytte mediets muligheder bedre. Museets eksisterende tilbud med at levere podcasts er en interessant nyskabelse, som rummer potentiale til videreudvikling og øget integration mellem det fysiske og virtuelle museumsbesøg.

Ref: jha

Museet bør være opmærksom på, at der i 2007 og fremover kan søges tilskud til digital formidling fra flere puljer. Puljerne annonceres på www.kulturarv.dk.

Teknisk tilgængelighed

Enkelte steder åbnes henvisninger i et nyt browservindue. Det anbefales at lade det være op til brugeren selv at bestemme, hvilke og hvor mange vinduer, der skal åbnes på pågældendes desktop.

Når hjemmesiden testes i kategorien *teknisk tilgængelighed* efter projektet Bedst på Nettetets vurderingskriterier, opnår den 6 ud af 50 mulige point. Det anbefales derfor at gennemgå listen over kriterier for teknisk tilgængelighed i vurderingsgrundlaget for 2006 (www.bedstpaanettet.dk) for at opnå en højere grad af tilgængelighed. Dette vil give flere brugere adgang til hjemmesidens indhold og imødekomme det forhold, at brugerne anvender forskellige tekniske løsninger, særligt software og forskellige styresystemer.

Bedst på Nettet er IT- og Telestyrelsens projekt for vurdering af offentlige hjemmesiders kvalitet.

Generelle anbefalinger

Det anbefales i øvrigt generelt at konsultere It- og Telestyrelsens "Gode råd om netsteder" (www.netsteder.dk), hvor der er samlet erfaringer om offentlig kommunikation og publicering på nettet. Her finder man også publikationen *Hjemmesiders tilgængelighed. Statens retningslinier for offentlige hjemmesiders og netsteders tilgængelighed*, som det anbefales at følge.

Udtalelse fra Det Kunsthistoriske Faglige Råd

Evaluerings af den kunsthistoriske forskning på Nordjyllands Kunstmuseum

Fremsendte publikationer:

- 1 Fabrik. Industriens arkitektur i Aalborg/ Industrial Architecture in Aalborg. Nordjyllands Kunstmuseum 2002 (177 s.)
- 2 Kirsten Ortved. En samling – en kunstner. Nordjyllands Kunstmuseum 2002 (88 s.)
- 3 Povl Winther. Et udvalg af malerier, grafik, andre papirarbejder, collager og skulptur 1958-2002. Nordjyllands Kunstmuseum 2002 (19 s.)
- 4 Sonja Ferlov Mancoba. Skulpturer/Sculptures. Fyns Kunstmuseum & Holstebro Kunstmuseum 2003 (171 s.)
- 5 Floden. En udstilling af Jytte Rex. Nordjyllands Kunstmuseum 2003 (47 s.)
- 6 Arkæologiens Nordjylland (a) – Folkets Nordjylland (b)– Havets Nordjylland (c)– Kunsthistoriens Nordjylland (d). Museernes rejser gennem Nordjyllands kunst og historie. Nordjyllands Amt, museerne i Nordjylland & museumsrådet i Nordjyllands Amt. 2003 (u.s.)
- 7 Edward Weie. Steder og stemninger. Nordjyllands Kunstmuseum & Bornholms Kunstmuseum. 2004 (107 s.)
- 8 The Extended Now. Memento Projects 1999-2004. Lisa Rosenmeier. Nordjyllands Kunstmuseum & Museet for Samtidskunst 2004 (u.s.)

- 9 Rising Floating Falling/Stiger Svæver Falder. Nikolaj Bendix Skyum Larsen. Nordjyllands Kunstmuseum 2004 (s. 72)
- 10 Rejsen i landskabet – et formidlingsprojekt for elever i folkeskolen. Sæby Museum, Skagens Museum, Vendsyssel Kunstmuseum, Nordjyllands Kunstmuseum og kunstnerne 2004 (71 s.)
- 11 Heinrich Tønnies. Et fotografisk atelier. Nordjyllands Kunstmuseum 2004 (119 s.)
- 12 Tapko. The Museum. Kerstin Bergendal og Nils Norman, Jørgen Carlo Larsen og Axel Lieber, Carl Ulrich von Platen og Martin Honert. Nordjyllands Kunstmuseum 2005 (u.s.)
- 13 Olaf Rude. Retrospektiv. Storstrøms Kunstmuseum, Nordjyllands Kunstmuseum & Bornholms Kunstmuseum 2005 (171 s.)

Det fremsendte materiale, som dækker perioden 2002-2005, består af egenproduktioner, der dog i et væsentligt omfang (4,5,7,8,10,13) er udgivet i samarbejde med andre kunstmuseer og/eller kulturhistoriske museer (6). Når bortses fra et par publikationer (6,10), der omhandler museet og værker fra samlingerne, knytter de sig udelukkende til Nordjyllands Kunstmuseums særudstillingsvirksomhed.

Museets publikationer falder i flere kategorier. Hovedparten er monografier, som skildrer en enkelt, dansk kunstners værk enten i form af en biografisk opbygget, retrospektiv repræsentation (2,3,4,7,13) eller i form af mere fortolkende enkeltnedslag i udvalgte værksammenhænge (5,8,9,12). I den sidste kategori falder flere udstillingspublikationer, der vedrører den eksperimenterende samtidskunst. Kunstnere og værker præsenteres i korte, fortolkende essays, men bøgerne har samtidig karakter af billedbøger, der for fremtiden kan fungere som en visuel dokumentation af udstillingen.

Det er prisværdigt, at de fleste af disse publikationer er forsynet med engelsk paralleltekst eller resumé.

En anden type publikationer (1,6,10,11) viser en bredde i museets aktionsradius ved at berøre emner af mere kulturhistorisk art og relevans i lokal sammenhæng.

Med udgangspunkt i de forskningsdefinitioner, der er formuleret af Kulturministeriets Forskningsudvalg, har Nordjyllands Kunstmuseum på foranledning af Kulturarvsstyrelsen kategoriseret det fremsendte materiale som henholdsvis basisforskning (1,4,8) og anvendt forskning (de øvrige). Dog er en publikation (3) ikke blevet kategoriseret, men det beror muligvis på en forglemmelse.

Ingen af publikationerne lever dog op til den rene forskning, teori- og metodeudvikling herunder – refleksion, samt tværfaglighed, der lægges op til hos Forskningsudvalget.

Derimod kan en række af publikationerne karakteriseres som anvendt forskning og udviklingsarbejde, mens andre har præg af fortolkende dataindsamling, og andre igen er rent formidlende.

Således hører nr. 4,7 og 13 ubetinget til kategorien 'anvendt forskning', og nr. 7 og 11 falder desuden indenfor 'reflekteret dataindsamling' med en gennemarbejdet registrant i begge tilfælde. Nr. 1 og 2 står svagere i forhold til de ovennævnte grundet et noget sparsomt eller fraværende noteapparat. Idet nr. 1 og 11 ligger i grænsfeltet mellem kultur- og kunsthistorie, er det kunsthistoriske potentiale imidlertid ikke udnyttet fuldt ud.

Publikationerne 2,5,8,9 og 12 med deres præsentation af samtidskunst kan karakteriseres som reflekteret dataindsamling for så vidt som der er tale om ny empiri i fortolket udgave.

Derimod er nr. 3 og 5 med deres korte introduktioner primært fortolkende.

Endelig må nr. 6 og 10 karakteriseres som rent formidlende – hvilket også ligger i deres brede sigte som guides i det regionale kulturlandskab(6) og elevmateriale til folkeskolen (10).

Blandt de fire publikationer indenfor nr. 6 er dog kun (d) relevant i denne sammenhæng.

Nordjyllands Kunstmuseums virkeområde er dansk og udenlandsk kunst, fortrinsvis fra 1900 til i dag. I denne sammenhæng er nr. 2, 4, 7 og 13 ubetinget relevante, så meget desto mere som de omhandler centrale kunstnere i museets samling.

Med deres svagere forskningsmæssige aspekt gælder det samme for publikationerne nr. 3 og 5.

For et museum der fortrinsvis beskæftiger sig med samtidskunsten er nr. 8, 9 og 12 relevante, så meget desto mere som den behandlede kunstner i nr. 9 indgår i samlingen.

Derimod må publikationerne 1 og 11 siges at ligge i periferien i museets virkeområde.

Hvad angår de forskningsmæssigt tungeste og mest samlingsrelevante publikationer, har museets faglige medarbejdere bidraget med artikler i nr. 4, 7 og 13, hvorimod nr. 2 udelukkende er båret af ekstern arbejdskraft.

Faglige bidrag af museets egne medarbejdere findes endvidere i nr. 1, 6 (d), 10 og nr. 12.

I nr. 3, 5, 8, 9 og 11 består bidraget i forord eller deltagelse heri. Flere vigtige initiativer er løftet ved samarbejde med andre museer.

Konklusion:

Publikationerne er i det store hele centrale i forhold til museets virkeområde. For et museum med en faglig bemanning på tre fuldtidsansatte må egne forskningsmæssige bidrag dog siges at være af et beskedent omfang. Selvom det ligger i kunstmuseernes tradition, at den faglige indsats fortrinsvis knytter sig til særudstillingsvirksomheden, vil en større forskningsmæssig indsats indenfor museets omfattende og fornemme samling være ønskelig. Nordjyllands Kunstmuseum skal derfor opfordres til at søge eksterne midler til at løfte denne opgave.

10. november 2006

Museumsinspektør Ulla Houkjær

Museumsdirektør Nils Ohrt